

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAEHDOTUS/ NRO 931200
Vantaan ratikka: Varikko

Asemakaavoitus / MHA/TTA

MUISTUTUKSET JA VASTINEET
11.2.2025

Asemakaavaehdotus nro 931200 / Vantaan ratikka: Varikko on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **31.1.–29.2.2024**. Tänä aikana jätettiin 3 kpl muistutusta.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1, 20.2.2024 Valio	Valio vastustaa esitettyä ratavarikon asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle, ja katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Hankkeen pohjavesivaikutuksien arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaikki selvityksessä esitetyt arviot on varustettu jatkotutkimustarpeita edellyttävillä varuimilla. Vesilain mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää. Pohjavesiselvityksessä on pohjavesivaikutusten osalta esitetty suoria epävarmuuksia ratikkavarikon osalta. Vaikutusten osalta aineistossa on arvioitu varikon rakentamisen vähentävän alueella muodostuvan pohjaveden määrää. Lisäksi rakentamisaikana Valion Veden ottamon pohjavedessä voi näkyä laatumuutoksia. Pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.	14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava- aluetta on pienennetty päivitetyn maankäyttösuunnitelman mukaisesti, jossa suunnitellun varikon tontin puolelle on osoitettu tukimuuri, jolloin luiskausta ei enää tarvita. Suunnitellun varikon ja sen eteläpuoliselta alueelta on valmistumassa tarkennettu pohjavesiselvitys. Lisätutkimuksissa on mm. otettu pohjavesinäytteet laboratoriotutkimuksia varten ja luotu numeerinen pohjaveden virtausmalli, jolla on suoritettu simulaatioita ratikkavarikon pohjavesivaikutuksien arvioimiseksi. Alustavien tuloksien mukaan alueen pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan varikon rakentamisen aikana tai rakentamisen seurauksesta. Selvityksen alustavia tuloksia on esitelty Valiolle 18.11.2024. Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjaveden suojele useilla pohja- ja hulevesiä koskevilla kaavamääräyksillä. Kaavassa on määrätty mm., että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.
NRO 2, 26.2.2024 Alueen asukas	Kotini sijaitsee tulevan Vantaan ratikan varikon "kyljessä". Laajennusosa on mahdollisesti tulossa, mutta siitä ei ole	Varikon hankesuunnitelmasta on laadittu laajennusvarauksineen kaksi alustavaa toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa

	tiedotettu tarkemmin. Olemme asuneet erinäisten kaavoitus suunnitelmien vuoksi ikävässä epätietoisuudessa nyt viimeiset 10 vuotta ja henkisesti jättäneet hyvästejä takapihalta alkavalle metsälle ja luonnolle. Tämä kaikki on nyt vaihtumassa raivaamisesta ja rakentamisesta johtuviin räjäytysääniin, poraukseen ja metsän kaatamiseen. Tilanne on täysin absurdi ja järjenvastainen, täyttää epäinhimillisyyden kriteerit ja paljon enemmän. Naapurusto ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina. Meille annettiin mahdollisuus poistua paikalta 2015, jolloin kaupunki tarjosi roposia kodistamme, josta olemme pitäneet erittäin hyvää huolta. Emme ole voineet tietää koska tulee lähtö ja tuleeko. Tulen kääntämään kivet ja kannot saadakseni oikeutta. Vaihtoehtoisesti olen myös valmis neuvottelemaan tontin myymisestä. Pieneen kerrostaloyksistöön joutuminen olisi sama kuin vankilatuomio.	(2.3.2023), jotka ovat kaavaselostuksen lopussa liitteinä. Kaavaehdotuksessa varikolle osoitettua tonttia ei ole suunniteltu laajennettavan, ja kaavalla varaudutaan jo mahdolliseen varikon rakentamisen laajentamiseen. Kaavaselostuksen luvussa 3.4 on kerrottu kaavan laatimisen pohjana olleesta hankesuunnitelmasta ja varikon mitoituksen lähtökohdista. Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma (2.3.2023) löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta. Varikon sijaintikriteereinä on ollut mm. Vantaan ratikan reitin läheisyys ja sen saavutettavuus myös Helsingin suuntaan, huomioiden MAL 2023 -suunnitelma. Sijainti on kuitenkin syrjäinen ratikan reitin varren asumisen keskittymiin nähden. Varikkoaluetta on tiivistetty kaavatyön ja hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Kaavaehdotus on osa Vantaan ratikan seudullista hanketta. Kaavan mahdollistama hanke ja rakentaminen ei ole hankkeen yhteiskunnallinen merkitys ja tarkoitus huomioiden kohtuuton. Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 27.2.2024 Kaksi yksityishenkilöä	Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojeluarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojeluarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojeluarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty. Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai ”nähtävillä	Viranomaisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide kaavan OAS:sta sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä lausua kaavaan liittyvien selvityksien riittävyydestä (MRA 28 §). Kuulemisen yhteydessä ei saatu viranomaisilta lausuntoa, jonka mukaan asemakaavan luontoselvitykset olisivat riittämättömät. Faunatica Oy lausui asemakaavan luontoselvityksien riittävyydestä Vantaan ratikka -hankkeen pyynnöstä. Lausunnossa todetaan, että putkilokasviselvitys on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä luontotyyppikuviointin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain

	olot” ole osa tämän kaavan prosessia. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena. Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen latvavesien vaikutus alapuolisiin pienvesiin on todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta. Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.	mukaiset vaatimukset on täytetty. Lainsäädäntö ja ohjeistukset ovat päivittyneet selvityksen jälkeen. Lausunnon mukaan myös lahopuun määrä olisi hyvä laskea, Hakunilan metsäsuunnitelma tulisi huomioida, ja koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvometsää. Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä, jossa kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyypit, kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahopuun määrään ja rakennepiirteisiin sekä tarkasteltiin, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain, metsälain tai vesilain kohteita. Selvityksen mukaan alueella ei katsota olevan metsäistä ekologista yhteyttä, jota olisi tarpeen selvittää. Selvityksen yhteydessä maastossa ei havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita, eikä todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti.
--	---	--

NRO 1**Valio, 20.2.2024****Muistutus:**

Valio vastustaa esitettyä ratavarikon asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle.

Valio katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Valion omistamille kiinteistöille 92-410-6-40, 92-410-6-41 ja 92-410-4-32 tulevaisuudessa laadittavassa asemakaavoituksessa teollisuustontin koko ja muoto heikkenee oleellisesti, mikäli asemakaavaehdotuksessa esitetty osa kiinteistöistä lohkaistaan varikkotonttiin. Valio ei myöskään hyväksy, että varikkotontin korkeusaseman vuoksi rakennetaan luiska Valion omistamalle kiinteistölle, joka myöhemmin muutettaisiin tukimuuriksi. Olemme jo aikaisemmin esittäneet, että varikkosuunnitelmaa tulee tiivistää siten, että varikkoalue on toteutettavissa ilman että Valion omistamien kiinteistöjen käytettävyyks heikkenee.

Valio on jo neuvotellut asiasta Vantaa kaupungin edustajien kanssa ja on jo sovittu, että asemakaavaehdotusta muutetaan nähtävillä olon jälkeen seuraavasti;

- *Varikon tontin eteläiselle reunalle on suunnitteilla tukimuuri, jolloin Valion tontin puolelle ei synny varikon tontin tasauksen seurauksena luiskauksia. Tukimuurin on suunniteltu sijoittuvan rakenteineen varikon tontin puolelle.*
- *Ratikan sisäänajon on suunniteltu edelleen tapahtuvan tontin lounaiskulmasta niin, että sisäänajo sijoittuu Valion nykyisen tontin puolelle.*
- *Valion ja varikon tonttien välistä korkomaa-ilmmaa ja varikon pinnantasaussuunnitelmaa on tarpeen tarkastella vielä yhdessä Valion kanssa.*
- *Myös pohjavesiasioita on tarpeen tarkastella vielä Valion ja Kaupunkiliikenteen kanssa yhdessä. Tarkoituksena on laatia varikon pohjaveden hallintasuunnitelma.*
- *Valion tontin kehitys tulevaisuudessa ja mahdolliset tärinälle herkäät laitteet on huomioitava ratikan ja varikon suunnittelussa.*

Vantaan ratikan Varikkoalueen asemakaavoitusprosessin aikana tutustuttavaksemme saatu Vaaralan pohjavesiselvityksen perusteella voidaan vetää johtopäätökset, että hankkeen pohjavesivaikutuksien arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaikki selvityksessä esitetyt arviot on varustettu jatkotutkimustarpeita edellyttävillä varauksilla. Aineistossa todetaan useasti, että pohjaveden virtaussuunnat tulee selvittää varikon alueella, jotta vaikutuksia Valion ottamon alueella kyetään arvioimaan paremmin.

Vesilain 3 luvun 2 §:n mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

- *Varikon rakennusaikana vaikutukset voivat näkyä Valion vedenottamon pohjavedessä laatumuutoksina, kuten pohjaveden samentumisena, joka palautuu ennalleen rakentamisen loputtua.*
- *Varikkoalueen rakentamisen myötä alueen valuntaolosuhteet muuttuvat vettä läpäisemättömän pintaalan kasvaessa. Rakennetussa tilanteessa alueella on kattopinta-alaa noin 1,2 ha, päällystettyä pintaa noin 1,2 ha ja piha- ja viheraluetta noin 0,4 ha. Rakentamisen jälkeen eri pinnoilta muodostuu hulevesiä noin 311 m³ eli noin 8- kertaaisesti nykytilaan verrattuna.*

Pohjavesiselvityksessä on pohjavesivaikutusten osalta esitetty suoria epävarmuuksia Fazerilan pohjavesialueen osa-alueen III osalta, eli ratikkavarikon osalta. Aineiston mukaan ratikkavarikon alueelta ei ole pohjaveden pinnan tietoja, eikä varmuutta pohjavesialueen rajasta. Tietojen perusteella pohjaveden virtaussuuntia voidaan vain arvioida. Vaikutusten osalta aineistossa on arvioitu varikon rakentamisen vähentävän alueella muodostuvan pohjaveden määrää. Lisäksi rakentamisaikana Valion Veden ottamon pohjavedessä voi näkyä laatumuutoksia, jotka kuitenkin mahdollisesti palaavat ennalleen rakentamisen

jälkeen.

Onko kaavoituksella ollut käytössään tarkennettu pohjavesiselvitys?

Pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen tilapäinen tai pysyvä haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.

Vastine:

14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-aluetta ja varikon tonttia on pienennetty kaavaehdotuksessa varikon päivitetyin maankäyttösuunnitelman mukaisesti niin, että vain ratikan sisäänajo Länsimäentien varrella sijoittuu Valion omistaman kiinteistön puolelle. Päivitetyssä maankäyttösuunnitelmassa on osoitettu suunnitellun varikon tontin puolelle tukimuuri, jolloin luiskausta ei enää tarvita.

Suunnitellun varikon ja sen eteläpuoliselta alueelta on valmistumassa tarkennettu pohjavesiselvitys. Lisätutkimuksissa on tehty kairauksia, asennettu uusia pohjaveden havaintoputkia ja otettu pohjavesinäytteet tarkempia laboratoriotutkimuksia varten. Lisäksi on suoritettu pohjaveden pinnan tason mittauskierros ja luotu numeerinen pohjaveden virtausmalli, jolla on suoritettu simulaatioita ratikkavarikon pohjavesivaikutuksien arvioimiseksi. Alustavien virtausmallituloksien mukaan pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan varikon rakentamisen aikana tai rakentamisen seurauksesta varikon tontin läheisyydessä. Selvityksen alustavia tuloksia on esitelty Valiolle 18.11.2024. Sittenmin laskelmia on tarkennettu mm. varikon kattovesien imeyttämisen vaikutuksen arviolla, ja arvion mukaan pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan myöskään Varikon tontilla.

Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjaveden suojelu useilla pohja- ja hulevesiä koskevilla kaavamääräyksillä. Kaavassa on määrätty mm., että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

Tarkistukset:

14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-aluetta ja varikon tonttia on pienennetty niin, että vain ratikan sisäänajo Länsimäentien varrella sijoittuu Valion omistaman kiinteistön puolelle.

NRO 2**Alueen asukas, 26.2.2024****Muistutus:**

Kiinteistöni [REDACTED] eli kotini sijaitsee tulevan Vantaan ratikan varikon "kyljessä" osoitteessa [REDACTED]. Tonttini jätettiin siis kaavan ulkopuolelle, tällä erää. Laajennusosa on mahdollisesti tulossa, mutta siitä ei ole tiedotettu tarkemmin.

Olen [REDACTED]-vuotias hyvässä kunnossa oleva [REDACTED] — mieheni [REDACTED]. [REDACTED] on lapsuudenkotini, jossa olen asunut lähes koko ikäni. Olemme asuneet erinäisten kaavoitus suunnitelmien vuoksi ikävässä epätietoisuudessa nyt viimeiset 10 vuotta, eikä loppua näy tulevan. Kymmenen vuotta sitten alueelle kaavailtiin rekkaparkkia, minkä jälkeen olemme henkisesti jättäneet hyvästejä takapihalta alkaville marja- ja sienimetsille, oman pihan suurta satoa tuottavalle puutarhalle puhumattakaan terassilla nautituista aamukahveista lintujen pesintää seuratessa. Viime juhannuksena kettukin toi pihallemme neljä poikastaan näytille.

Tämä kaikki on nyt vaihtumassa raivaamisesta ja rakentamisesta johtuviin räjäytysääniin, kallion poraukseen ja metsän kaatamiseen. Lisäksi kaiken tämän rakentamisen aikana koirani tulee haukkumaan rodulle ominaiseen tapaansa. Tilanne on täysin absurdi ja järjenvastainen! Koko kuvio täyttää epäinhimillisyyden kriteerit ja paljon enemmän. [REDACTED] ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka mistään näkökulmasta terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina.

No, meille annettiin mahdollisuus poistua paikalta 2015, jolloin kaupunki tarjosi roposia kodistamme, josta olemme pitäneet erittäin hyvää huolta. Tuolloin kaupungin omat insinöörit kävivät toteamassa, että onpa harmittavan hyvä talo ja iso ihana puutarha. Olemme jatkuvasti panostaneet ja kehittäneet kiinteistöämme, paitsi viimeisen kymmenen vuoden aikana, jolloin Vantaan kaupunki on roikottanut meitä niin sanotusti "löysässä hirressä". Emme ole voineet tietää koska tulee lähtö ja tuleeko. On täysin käsittämätöntä, että samalla kun Vantaan kaupunki polkee omia asukkaitaan tällä tavalla, se satsaa lähes miljoonalla eurolla hiihtourheiluun (lumetuskontti Hakunilan urheilupuistossa)!

Tämä on kannanottoni tässä vaiheessa. Tulen kääntämään kivet ja kannot saadakseni oikeutta. Mutta vaihtoehtoisesti olen myös valmis neuvottelemaan tontin myymisestä asianmukaiseen hintaan. Pieneen kerrostaloyksioon joutuminen olisi sama kuin vankilatuomio minulle, joka on koko ikänsä asunut [REDACTED].

Vastine:

Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelmasta on laadittu laajennusvarauksineen kaksi alustavaa toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa (2.3.2023), jotka ovat kaavaselostuksen lopussa liitteinä. Ensisijaisessa vaihtoehdossa laajennusvaraus on osoitettu tontin länsireunaan. Hankesuunnitelman toiminnallisessa vaihtoehtoratkaisussa laajennusosa on osoitettu tontin itäpuolelle, ratikkavaunujen huolto- ja säilytyshallin sekä huoltoajoneuvo- ja varastorakennuksen väliin. Asemakaavaehdotuksessa varikolle osoitettua tonttia ei ole suunniteltu laajennettavan. Kaavaehdotuksella varaudutaan jo mahdolliseen varikon rakentamisen laajentamiseen.

Kaavaselostuksen luvussa 3.4 on kerrottu kaavan laatimisen pohjana olleesta hankesuunnitelmasta ja varikon mitoituksen lähtökohdista. Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma (2.3.2023) löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta kohdasta selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/vantaan-ratikan-selvityksia-ja-aineistoja>

Suunnitellun varikon sijaintikriteereinä on ollut mm. Vantaan ratikan reitin läheisyys ja sen saavutettavuus myös Helsingin suuntaan, huomioiden Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelman muut suunnitellut raitiotiehankeet, jotka mahdollisesti tulevaisuudessa kulkisivat Vantaan ratikan reitin varrelle. Sijainti Kehä III:n ja Länsimäentien kupeessa on kuitenkin syrjäinen Vantaan ratikan reitin varren asumisen keskittymiin nähden.

Etenkin suurissa kaupungin kehityksen ja kasvun mahdollistavissa hankkeissa voi joillekin osapuolille koitua myös haittoja, jotka pyritään minimoimaan kaavatyön sekä mahdollisesti hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Varikkoaluetta on tiivistetty kaavatyön ja hankkeen jatkosuunnittelun aikana mahdollisimman paljon, ottaen huomioon varikon toimintaedellytykset, laajennusvaraukset ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot. Kaavaehdotus on osa Vantaan ratikan seudullista hanketta. Kaavan mahdollistama hanke ja rakentaminen ei ole hankkeen yhteiskunnallinen merkitys ja tarkoitus huomioiden kohtuuton.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 3**Kaksi yksityishenkilöä, 27.2.2024****Muistutus**Luontoselvitykset puutteellisia

Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Myöskään yleiskaavatyön yhteydessä ei tehty aluetta koskevia luontoselvityksiä. Yleiskaavatyössä viitattiin vain siihen, että luontoselvitykset tehdään ratikan hankesuunnitelman yhteydessä.

Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Tarkastelualueena on hankesuunnitelman luontoselvityksissä ollut koko 20 km pitkän ratikkalinjan alue. Eri luontoselvityksistä on poimittu kohtia, jotka alueellisesti näyttäisivät kohdistuvan kaava-alueelle. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojeluarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojeluarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojeluarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty.

Itse asiassa Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko (049) ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai ”nähtävillä olot” ole osa tämän kaavan prosessia. Ehdotuksessa esitetyt luontoselvitykset eivät ole riittäviä. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena.

Norot

Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja. Tähän viittaa asemakaavatyön yhteydessä tehty hulevesiselvitys, josta lainaus alla. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen luvattujen vaikutus alapuolisiin pienvesiin on todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta.

Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.

”

Vantaan varikon hulevesiselvitys**5. YHTENVETO JA SUOSITUKSIA**

Tässä työssä laadittiin hankeselvitystä varten Vantaan kaupungille hulevesiselvitys. Selvityksessä tarkastellaan hulevesien hallinnan toimenpiteitä alueella, johon on määrä rakentaa Vantaan ratikan varikko. Suunnittelualue on kooltaan noin 4 hehtaaria. Nykytilassa tontti on rakentamatonta metsämaata. Suurilta osin alueella vedet nykyisin kulkeutuvat maanpintaa pitkin kaakkoon yksityisille kiinteistöille.”

Vastine:

Varikon asemakaavatyöstä nro 931200 on julkaistu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 6.4.2021 ja se on päivitetty 24.3.2022. OAS ja kaavaehdotus ovat olleet MRL:n 62–65 §:ien sekä MRA:n 27 §:n mukaisesti nähtävillä. Viranomaisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide kaavan OAS:sta sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä lausua kaavaan liittyvien selvityksien riittävytydestä (MRA 28 §).

Kuulemisen yhteydessä ei saatu viranomaisilta lausuntoa, jonka mukaan asemakaavan luontoselvitykset olisivat riittämättömät.

Vantaan ratikka -hanke pyysi Faunatica Oy:ltä lausuntoa asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä. Faunaticaa pyydettiin lausumaan:

1. Täyttääkö asemakaava maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset luontoselvityksistä.
2. Täyttääkö asemakaava selvityksien osalta vesilain mukaiset vaatimukset.

Lausunnon todetaan, että suunnittelualueelta on tehty kaikki yleisimmät kaava-alueilta tilattavat luontoselvitykset lukuun ottamatta putkilokasviselvitystä, joka on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä koko selvitysalueen kattavan luontotyyppikuvioinnin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty luontotyyppiselvityksessä.

Lausunnon mukaan suunnittelualueella ei ole sellaisia tyypillisiä elinympäristöjä, joissa yleensä voi odottaa esiintyvän erityisesti huomioitavaa putkilokasvilajistoa, huomionarvoisia lajeja voi kuitenkin kasvaa hyvin monenlaisissa elinympäristöissä. Tosin Vantaalla putkilokasviselvitys ei ole sisällynyt ainakaan kaikkiin asemakaavojen luontoselvityksiin.

Faunatican lausunnon mukaan luontotyyppiselvityksessä rajattiin yleispiirteisten selvitysten tapaan vain arvokkaat kohteet eikä tehty kattavaa luontotyyppikuviointia, jossa myös arvokohteiden ulkopuolinen nk. tavallinen luonto kuvataan ainakin pintapuolisesti. Luonnonsuojelulainsäädäntö ja Suomen ympäristökeskuksen ohjeistukset ovat päivittyneet luontoselvityksen tekemisen jälkeen, minkä vuoksi selvitys on tarpeen päivittää: Luontotyyppikuvioiden arvoluokittelun tulisi vastata Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) luokittelua. Olisi hyvä myös laskea lahoppuun määrä luontotyyppikuvioilta, mikäli mahdollista. Hakunilan metsäsuunnitelma tulisi huomioida, ja että koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvometsää. Lausunnon mukaan selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Ekologisia yhteyksiä suunnittelualueella tai alueen sijoittumista Vantaan ekoverkostoon ei ole erikseen selvitetty.

Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä. Vuoden 2024 selvityksessä kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyytit, havainnoitiin ja arvioitiin niiden ekologista tilaa sekä kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahoppuun määrään ja rakennepiirteisiin. Selvityksessä tarkasteltiin myös, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain (9/2023), metsälain (1093/1996) ja vesilain (587/2011) kohteita ja luokiteltiin luontotyytit Suomen ympäristökeskuksen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Lisäksi selvityksessä on luokittelu METSO-ohjelman mukaisilla luonnontieteellisillä valintaperusteilla (Syrjänen ym. 2016). Varsinainen yksityiskohtainen luontotyyppiselvitys on tehty varikoksi suunnitellulla, runsaan kuuden hehtaarin alueella. Kokonaisvaltaisen käsityksen saamiseksi alueen luontoarvoista on kuitenkin tarkasteltu pääpiirteissään myös varikkoon rajautuvia luontotyypppejä, eli selvitys kattaa hieman yli 11 hehtaarin alueen. Lisäksi selvityksessä arvioitiin ekologisen runkoyhteyden selvitystarvetta.

Selvityksen mukaan ihmistoiminnalle valjastettujen alueiden sekä sen, ettei alue ole kytkeytynyt ympäröiviin metsiin leveiden katualueiden vuoksi, alueella ei katsota olevan metsäistä ekologista yhteyttä, jota olisi tarpeen selvittää. Selvityksen yhteydessä maastossa ei havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita, eikä todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Selvityksen mukaan luontoarvoiltaan merkittävimmät alueet sijoittuvat suunnittelualueen itä- ja pohjoisosiin, joissa on myös METSO-luokkaan I ja II kuuluvia kuvioita. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu. Lahoppuuta esiintyy kohtalaisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä.

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti. 31.10.2024 valmistunut luontotyyppiselvitys löytyy kaavaehdotuksen nettisivulta [Vantaan ratikka: Varikko Vaaralaan | Vantaa](#)

Tarkistukset:

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti.